

**23/2024 TXOSTENA, URRIAREN 15EKOA, KONTRATAZIO PUBLIKOAREN AHOLKU
BATZORDEAREN BATZORDE IRAUNKORRARENA.****XEDEA: DEKRETU-PROIEKTUA, ELIKADURA, LANDA-GARAPEN, NEKAZARITZA ETA
ARRANTZA SAILAREN EGITURA ORGANIKOA ETA FUNTZIONALA EZARTZEN
DUENA.****I.- AURREKARIAK.**

Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko sailak sortu, ezabatu eta aldatzen dituen eta sail bakoitzaren egitekoak eta jardun-arloak finkatzen dituen lehendakariaren ekainaren 23ko 18/2024 Dekretuaren 2. artikulua araberako, sail hauek izango ditu Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak:

- a) Kultura eta Hizkuntza Politika.
- b) Ekonomia, Lana eta Enplegua.
- c) Ogasuna eta Finantzak.
- d) Gobernantza, Administrazio Digitala eta Autogobernua.
- e) Industria, Trantsizio Energetikoa eta Jasangarritasuna.
- f) Segurtasuna.
- g) Hezkuntza.
- h) Etxebizitza eta Hiri Agenda.
- i) Osasuna.
- j) Ongizatea, Gazteria eta Erronka Demografikoa.
- k) Mugikortasun Jasangarria.
- l) Zientzia, Unibertsitateak eta Berrikuntza.
- m) Turismoa, Merkataritza eta Kontsumoa.
- n) Elikadura, Landa Garapena, Nekazaritza eta Arrantza.
- o) Justizia eta Giza Eskubideak.

Halaber, 18/2024 Dekretuaren 19. artikulua egiteko eta jardun-arlo hauek esleitzen dizkio Elikadura, Landa Garapen, Nekazaritza eta Arrantza Sailari:

- a. Nekazaritza eta abeltzaintza sustatu eta antolatzea.
- b. Landa-garapena eta haren dibertsifikazio ekonomikoa.

- c. Abeltzaintza eta basoak.
- d. Animalien ongizatea eta osasuna.
- e. Ehiza eta arrantza kontinentalak.
- f. Arrantza.
- g. Urpeko jarduerak eta urpekaritza profesionala.
- h. Akuikultura.
- i. Nekazaritza- eta arrantza-arloetako industriak eta komertzializazioa.
- j. Basozaintzako lehen transformazioko industriak.
- k. Nekazaritzako elikagai-politika: nekazaritza-elikagaiak sustatzea, tipifikatzea, jatorri-deitura ematea eta kalitatea kontrolatzea.
- l. Mahastizaintza eta enologia.
- m. Nekazaritzako eta itsasketa-arrantzako prestakuntza, dekretu honen 12.1.b) artikuluan xedatutakoaren arabera. Nekazaritzako eta itsas arrantzako lanbide-gaikuntza sustatzea. Nekazaritzako eta ozeanografiako ikerketa, hargatik eragotzi gabe dekretu honen 17.1.b) eta c) artikuluan xedatutakoa.
- n. Itsasertza antolatzea eta kudeatzea.
- o. Portuak eta itsas gaiak, portu-agintaritzak salbu.
- o bis. Gastronomia
- p. Sailari atxikita dauden edo haren mendeko diren sektore publikoko entitateak zuzentzea, legeek eta erregelamenduek ezartzen dutenaren arabera.
- q. Legeek eta erregelamenduek ematen dizkioten gainerako ahalmenak.

Dekretuaren 2. apartatuan ezartzen denez, sailari atxikita daude: «Euskadiko Kirol Portuak» zuzenbide pribatuko ente publikoa; «Neiker-Nekazal Ikerketa eta Garapenerako Euskal Erakundea SA» eta «Zumaiako Kirol Portua SA» sozietate publikoak, eta «Hazi Fundazioa» eta «Elika Nekazaritzako Elikagaien Segurtasunerako Euskal Fundazioa» sektore publikoko fundazioak.

Azkenik, azken xedapenetako lehenengoan esaten da sailburuek, 2024ko urriaren 31 baino lehen, beren sailei dagozkien erregelamendu organikoen proiektuak aurkeztuko dizkiotela lehendakariari, onarpena eman diezaien. Proiektu horiek gobernu-programan sailei izendatutako jardun-arlo bakoitzerako aurreikusitako helburuetara eta printzipio gidarietara egokitu beharko dira.

Hortaz, dekretu-proiektua egitea sustatu da, Elikadura Landa Garapen, Nekazaritza eta Arrantza Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzeko, eta horren bidez, 19. artikulua horretan sail horri esleitutako arloei dagozkien eginkizunak gauzatu ahal izateko.

2024ko urriaren 8an, sail horrek eskabide bat aurkeztu zuen, Kontratazio Publikoaren Aholku Batzordeak dekretu-proiektuari buruzko txostena egin zezan.

Prozedurak elektronikoki izapidetzeko Tramitagune aplikazio informatikoaren bidez izapidetutako espedientean (erreferentzia: DNCG_DEC_5957/24_15), agiri hauek agertzen dira:

- Dekretu-proiektuaren testua.
- Dekretu-proiektuaren arau-eragina aztertzeke memoria.
- Dekretua egiteko prozedura hasteko agindua eta proiektua aldeztatik onartzeko agindua.

Dekretu-proiektua honela osatuta dago: 15 artikulua, 3 xedapen gehigarri, xedapen iragankor 1, xedapen indargabetzaile 1 eta 3 azken xedapen.

II.- ESKUMENA.

Txosten hau Kontratazio Publikoaren Aholku Batzordeak eman behar du, nahitaez, uztailaren 27ko 116/2016 Dekretuak, Euskal Autonomia Erkidegoko Sektore Publikoaren Kontratazioaren araubidea ezartzekoak (aurrerantzean, 116/2016 Dekretua), 27. artikulua a) letraren 1. apartatuan ezarritakoari jarraikiz; izan ere, xedapen orokor bat da, eta xedapen orokor horren edukiak kontratazio publikoaren eremuari eragiten dio partzialki, eta Gobernu Kontseiluari dagokio hura onartzea.

Bestalde, eta 116/2016 Dekretuaren 30. artikulua 2. apartatuaren a) letraren arabera, Aholku Batzordeak duen aholkularitza-eginkizuna, egitura organikoak eta funtzionalak arautzeari dagokionez, Batzorde Iraunkorrak beteko du.

Irismenari dagokionez, dekretu-proiektutik sektore publikoko kontratuen araubide organiko eta juridikoari eragiten dioten esparruak soilik jasotzen dira txosten honetan; izan ere, kontratazio publikoaren gaineko eskumenak bakarrik dagozkio Kontratazio Publikoaren Aholku Batzorde honi.

III.- KONTSIDERAZIO JURIDIKOAK.

Jarraian, kontratazio publikoari buruzko proiektuaren artikulua aipatuko ditugu:

“3. artikulua. – Sailburua.

[...]

3.– Sailburuari dagokio, halaber, honako eskumen hauek erabiltzea:

[...]

d) Saileko erakunde edo agintarien aurka aurkeztutako errekursoak ebaztea, non eta beste organo baten eskumena ez diren.

e) Saileko Kontratazio Organo gisa jardutea, 5.000.000 eurotik gorako lizitazio-aurrekontua duten kontratuetan.

Era berean, eta baldintza beretan, bitarteko propio pertsonifikatuei mandatuak egiteko eskumena dagokio, Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko kontratazio-araubidean aurreikusitakoaren arabera.

[...]

j) Saileko 5.000.000 eurotik gorako gastuak baimentzea, hargatik eragotzi gabe Gobernu Kontseiluren eskumenak.

5. artikulua. – Zerbitzu Zuzendaritza.

1.– Zerbitzu Zuzendaritzari eskuduntza hauek dagozkio:

[...]

f) Kontratazio-espeditenteak eta bitarteko propio pertsonifikatuei eta zerbitzu teknikoei egin beharreko mandatuak izapidetzea.

[...]

p) Proposamenak egitea saileko zerbitzuen eta sailean erabiltzen diren lan-sistemen eta -metodoen barne-antolaketaz, arrazionalizazioaz, aplikazio informatikoez, administrazio digitalaz eta informatizazioaz, saileko beste organoekin eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioako organo eskudunekin batera koordinatuta.

[...]

z) Jardun-arloaren barneko espeditenteen ondoriozko gastua baimentzea, baimen hori beste organo baten eskumena ez bada. Halaber, transferentzia-gastuak baimenduko ditu, 5.000.000 euroko muga bitarte.

2.– Zerbitzuen zuzendaria sailaren kontratazio-organoa izango da, 5.000.000 euroko eta hortik beherrako oinarrizko lizitazio-aurrekontua duten kontratuetan; halaber, eskuduna izango da, baldintza beretan, bitarteko propio pertsonifikatuei mandatuak egiteko, betiere Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoaren kontratazioaren araubidean aurreikusitakoari jarraituz.

[...]

6. artikulua. – Saileko sailburuordetzak.

Saileko sailburuordeei dagokie, hierarkikoki zuzenean sailburuaren mende daudela, eskuduntza hauek erabiltzea:

[...]

j) Sailburuordetzaren mendeko zuzendariak emandako ebazpenen aurka jarritako errekurtsioak ebaztea.

[...]

n) Jardun-arloaren barneko espedienteen ondoriozko gastua baimentzea, baimen hori beste organo baten eskumena ez bada.

12. artikulua. – Elikagaien Kalitate eta Sustapeneko Zuzendaritza.

1.– Elikagaien Kalitate eta Sustapeneko Zuzendaritzak, dekretu honen 7. artikuluan aipatzen diren egitekoez gain, beste hauek ere izango ditu:

[...]

b) Erregistro hauek kudeatzea: EAEko Nekazaritza eta Elikagaigintza Produktuen Kontrol eta Egiatzipenerako Erakundearen Erregistroa, EAEko Artisautza Ekoizleen Erregistroa, EAEko Ekoizpen Integratuko Operadorearen Erregistroa, Elikagaien Kontratazio Merkataritza Jardunbide Egokien Erregistroa eta zuzendaritzaren eskumeneko gainerako erregistro, errolda eta zerrendak.

[...]

2.– Elikagaien Kalitate eta Sustapeneko Zuzendaritzak beharrezko laguntza tekniko eta administratiboa emango die Euskadiko Ekoizpen Integraturako Koordinazio Batzordeari, Elikagaien Kontratazio Merkataritza Jardunbide Egokien Kodearen Jarraipen Batzordeari eta EAEko Elikadura Katearen Behatokiari.

LEHENENGO XEDAPEN GEHIGARRIA.– Ordezpenen araubidea.

Dekretu honetan aipatutako organoen titularrak ez badaude edo gaixorik badaude, edo karguak hutsik badaude, edo abstenitzeko edo errefusatzeko adierazpena egin bada, sailburuak berariazko ebazpenik eman ezean, titularrak ordezkatzeko arau hauek beteko dira: a) Arrantzako eta Itsasertzaren Garapeneko sailburuordea Elikadurako eta Landa Garapeneko sailburuordeak ordezkatuko du, eta alderantziz. b) Zerbitzuen zuzendaria Kabinete eta Komunikazio zuzendariak ordezkatuko du, eta alderantziz. c) Saileko gainerako zuzendariak haien gainetik dagoen sailburuordetzako titularrak ordezkatuko ditu.

116/2016 Dekretuaren 6. artikulua haxe ezartzen du: “ Administrazio Orokorrean, hura osatzen duten sailen titularrak izango dira kontratazio-organismoak [...] salbu eta besterik xedatzen bada egitura organiko eta funtzionalari buruzko dekretuetan [...]”.

Ahalmen hori baliatuz, dekretu-proiektuak aurreikuspen hauek ditu:

3.3.e) artikulua sailburuari esleitzen dizkio kontratazio-organoari dagozkion eskumenak, 5.000.000 eurotik gorako lizitaziorako oinarritzko aurrekontua duten kontratuetan.

5.2. artikulua dio Zerbitzuen zuzendariari dagokiola kontratazio-organo gisa jardutea lizitazioaren oinarritzko aurrekontua 5.000.000 eurora artekoa duten kontratuetan..

Era berean, aurretik aipatu diren proiektuaren 3.3.e) eta 5.2. artikuluetan, kontratazio-organoari dagozkion ahalmenak esleitzeaz gain, bitarteko propio pertsonifikatuei mandatuak egiteko eskumena ere jasotzen da, muga kuantitatibo berberekin –Sektore Publikoko Kontratuen azaroaren 8ko 9/2017 Legearen 32. artikuluan dago araututa figura hori–

3.3.j) eta 5.1.z) artikuluetan, berriz, ezartzen da hurrenez hurren sailburuari eta zuzendariari dagokiela, beren eskumenerako bitarteko propio pertsonifikatuekin egitekoak diren kontratu eta mandatuarentako gastua baimentzea, arestian aipatu berri diren muga kuantitatibo berberekin.

Testuaren 5.1.f) artikulua edukiarik dagoenez, egiturako Zerbitzu Zuzendaritza unitateari kontratazio-espedituentz eta bitarteko propio pertsonifikatuei emandako mandatuak izapidetzeko ardura ematen baita, ezabatu egin behar da “... eta zerbitzu teknikoak” adierazpidea, eta horren ordez, “bitarteko propio pertsonifikatuak” erabili, Sektore Publikoko Kontratuen azaroaren 8ko 9/2017 Legearen 32. artikuluan azaltzen den terminora egokitzeko.

Batzorde honek beste batzuetan jakinarazi duen bezala, bitarteko propioei mandatuak ematea lankidetzaren publikoko modu bat da. Modu horretako lankidetzaren publiko horrek izaera instrumentala du, ez kontratuzkoa, eta lizitazioari lotuta ez dauden edukiak ditu, nahiz eta obrei, zerbitzuei eta hornidurei buruzkoak izan, kontraprestazio ekonomikoa eduki, kontratatzailearen profilean nahitaez agertu behar izan, eta kontratu-errekurtsoen auzitegietan errekurrizko aukera egon.

Kontratazio publikoaren eremua murrizteak lehiaren eta efizientziaren gaineko arriskuak ekar ditzakeenez, bitarteko propioei mandatuak egin ahal izateko, arrazoitu egin behar da, eta alderdi hauek islatu, besteak beste: mandatuak egiten duen entitateak ez daukala zuzeneko bitarteko nahikorik; mandatuak jasoko duen entitatea egokiena dela formalki (bat dator helburu sozialarekin) eta materialki (bitarteko egoki nahikoa duela), eta, halaber, kudeaketako efizientzia-arrazoiak daudela.

Halaber, egokitzat jotzen da mandatuak egiteko eskumena ematea proiektuaren artikuluetan adierazitako organoei, kopuru txikia delako eta horrek koordinazio, sinplifikazio, efizientzia eta eraginkortasun hobea dakarrelako egingo den kontratazio publikoari dagokionez.

Hizkuntza-irizpideak txertatzeko eskumena dela-eta, 5.1.n) artikulua bigarren paragrafoari dagokionez, berriaz aipatu behar da Gobernu Kontseiluak 2023ko ekainaren 6an onartu zuen eta egun indarrean dagoen Erabakian adierazitakoaren arabera garatu behar dela eskumen hori –Erabakia, zeinaren bidez onartzen baitira hizkuntza ofizialak erabiltzeko irizpideak, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio orokorrean eta hari atxikitako sektore publikoa osatzen duten gainerako entitate guztietan aplikatu beharrekoak–

Bada, aipatu berri den erabakian ezarritakoaren arabera, EAeko Sektore Publikoak egiten dituen kontratuetan kasu bakoitzean beharrezkoak diren klausulak sartuko dira, bi helbururekin: batetik, herritarrei bermatzea erakundeei exijitzen zaizkien hizkuntza-baldintza berberetan jaso ahal izatea kontratu bidezko jarduerak edo zerbitzuak; bestetik, euskararen eta gaztelaniaren hizkuntza- ofizialtasunaren erregulazioa betetzea.

Era berean, kasuan-kasuan kontratuaren helburua zein den, halako hizkuntza-betekizunak ezarriko dituzte administrazio-klausula partikularren agirietan. Ildo horretatik, kontratuaren xedeak bete egingo du bere izaeragatik eta zerbitzuaren titularra den entitatearen ezaugarriengatik aplikagarria zaion hizkuntza-legeria.

Orobat, herritarrei arreta ematea eskatzen duten edo xedea zerbitzu bat ematea duten kontratuetan, proportzionaltasun-printzipioa bermatu beharko da kontratuaren preskripzio teknikoetan, kasuan kasuko ezaugarrien, helburuaren eta hartzaileen arabera; kontratuaren bidez bete behar diren eginkizunei lotu beharko zaizkie, eta bitarteko propioen edo besteren bitartekoen bidez egiaztatu ahal izango ditu enpresak.

Kontratua betearazteko baldintzen artean, entitate kontratatzailearen eta adjudikaziodunaren arteko harremanetan erabiliko den hizkuntzari buruzko alderdiak azaldu ahal izango dira.

Alabaina, kontuan hartu behar da hizkuntza-klausulak ezin direla ezarri eskatzen diren kaudimen teknikoko betekizunen artean.

Txosten honen xedea ez bada ere, gomendatzen da, hitzarmenak sinatzean, arreta berezia jartzea eta egiaztatzea benetan ez direla kontratuak, kontraprestazioetan duten kostu bidezko izaeragatik.

Kontratazioaren arloan aurkezten diren administrazio-errekurtsoei dagokienez, testuaren 6.j eta 3.3.d artikuluetan, modu orokorrean ematen da errekurtsoak ebazteko ardura; sailburuordeei esleitzen zaie nork bere mendekoak dituen zuzendariak hartutako ebazpenen aurka aurkeztutako errekurtsoak ebazteko ardura; eta, sailburuari, berriz, saileko organismo eta agintarien aurka aurkeztutako errekurtsoak ebaztekoa, baldin eta beste organo baten eskumenekoak ez badira behintzat.

Erosketa publiko estrategikoa bultzatzean, gomendatzen da kontuan hartzea 116/2016 Dekretuaren 27.b) artikulua jasotzen duela Kontratazio Publikoaren Aholku Batzorde honek informatu egin behar duela kontratazio publikoan xede hauetarako neurriak hartzeko proposatzen diren mekanismoez: "Helburu sozialak, ingurumenaren arlokoak, helburu linguistikoak eta aukera-berdintasunari dagozkionak bermatzea, alor horietan eskumena duten erakundeek proposatuta".

Azkenik, martxoaren 16ko 1/2023 Legegintzako Dekretua indarrean jartzearen ondorioz – 1/2023 Legegintzako Dekretua, emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bategina onartzen duena–, 1/2024 Jarraibidea onartu da, Euskal Autonomia Erkidegoko kontratazio publikoan genero-ikuspegia eta emakumeen eta gizonen berdintasunerako klausulak txertatzeari buruzkoa. Jarraibide horrek orientabideak eskaintzen ditu genero-ikuspegia eta berdintasun-klausulak Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren, Administrazio Instituzionalaren eta sektore publikoko gainerako entitateen kontratazio publikoan txertatzeko moduari buruz. Horren guztiaren xedea da laguntza ematea aipatutako legearen testu bateginean (martxoaren 16ko 1/2023 Legegintza Dekretuaren bidez onartua) kontratazio publikoari buruz xedatutakoa aplikatzeko, bereziki 22. artikuluan dioena. Nolanahi ere, kontratazio publikoa arautzen duen esparruak ezarritakoa errespetatzen dela bermatu beharko da.

Kontuan hartuta esandakoa, ALDEKO TXOSTENA ematen zaio Elikadura, Landa Garapen, Nekazaritza eta Arrantza Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen dekretu-proiektuari, betiere dekretu-proiektu horren edukia txosten honetan emandako gidalerroen eta aholkuen arabera egokitzen bada.